

به ۴۶/۷ درصد است و بعد از نوسانات مکرر در سال‌های ۹۶ الی ۹۹ مجدداً در سال ۱۴۰۰ به ۴۶/۷ درصد رسیده است. با افزایش قیمت‌ها در سال ۱۴۰۱ این شاخص به ۴۵/۹ درصد کاهش یافته است. می‌توان گفت در دوره ۹۵ الی ۱۴۰۱ این شاخص در سال ۱۴۰۱ در کمترین میزان خود قرار دارد.

در مناطق شهری روند کامل مشابه کل کشور بوده است. در سال ۹۵ این سهم ۴۵/۵ درصد است. افزایش قیمت‌ها بر اثر حذف ارز ترجیحی موجب شده که سهم ۴۵/۳ درصد سال ۱۴۰۰ به ۴۴/۶ درصد در سال ۱۴۰۱ کاهش یابد که این رقم از سال ۹۵ هم کمتر است. در مناطق روستایی روند تغییرات در دوره مورد بررسی نوسانات زیادی دارد. غالب روند تغییرات از سال ۹۵ تا ۱۴۰۰ به سمت افزایش این شاخص است که با افزایش قیمت‌ها، سهم درآمد ۲۰ درصد پردرآمدترین در کل درآمد ۴۳/۴ درصد خواهد بود که از سال ۱۴۰۰ کمتر و از سال ۹۵ بیشتر است. همچنان که کمک‌های چند برابری برای دهک‌های پایین درآمدی (تا سه برابر یارانه نقدی در بعضی مناطق) موجب بهبود نسبی توزیع درآمد در سال ۹۸ شده بود، با پرداخت یارانه نقدی به ۹ دهک درآمدی، دوباره شاهد این بهبود در سال ۱۴۰۱ خواهیم بود.

بهبود نسبی درآمد خانوارهای ایرانی در سال ۱۴۰۰

بر اساس نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار مرکز آمار ایران، متوسط درآمد اظهار شده سالانه خانوارهای شهری ۵۱ درصد و خانوارهای روستایی ۵۱/۵ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته که نشان‌دهنده بهبود نسبی درآمد خانوارهای ایرانی در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن است.

نگاهی به مهم‌ترین نتایج طرح در سال گذشته در مناطق شهری و روستایی نشان می‌دهد که متوسط درآمد اظهار شده سالانه یک خانوار شهری بیش از ۱۱۲ میلیون تومان بوده که نسبت به سال قبل، ۵۱ درصد افزایش داشته است. رشد متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری بیشتر از رشد متوسط هزینه کل سالانه بوده و منابع

متوسط هزینه کل خالص سالانه یک خانوار روستایی ۵۱/۹ میلیون تومان بوده است که نسبت به سال قبل ۵۲/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. از هزینه کل سالانه خانوار روستایی ۲۰/۷ میلیون تومان با سهم ۴۰ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی ۳۱/۲ میلیون تومان با سهم ۶۰ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است. در بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم مربوط به هزینه آرد، رشته، غلات، نان و فرآورده‌های آن با ۲۲ درصد و در بین هزینه‌های غیرخوراکی، بیشترین سهم با ۳۱ درصد مربوط به مسکن، سوخت و روشنایی بوده است.

ازسوی دیگر، متوسط درآمد اظهار شده سالانه یک خانوار روستایی ۶۳/۷ میلیون تومان بوده که نسبت به سال قبل ۵۱/۵ درصد افزایش داشته است. منابع تأمین درآمد خانوارهای روستایی نشان می‌دهد که ۳۳/۹ درصد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۳۱/۲ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۳۵ درصد از محل درآمدهای متفرقه خانوار تأمین شده است. همچنین بررسی متوسط هزینه کل سالانه یک خانوار شهری نشان می‌دهد که استان تهران با بیش از ۱۳۷ میلیون تومان بیشترین و استان کرمان با ۵۱/۶ میلیون تومان کمترین هزینه را در سال ۱۴۰۰ داشته‌اند.

علاوه بر این، استان تهران با ۱۵۹ میلیون تومان بیشترین و استان کرمان با ۷۱ میلیون تومان کمترین متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری را در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده است.

بررسی متوسط هزینه کل سالانه یک خانوار روستایی نشان می‌دهد که استان البرز با ۸۴/۳ میلیون تومان بیشترین و استان سیستان و بلوچستان با ۲۵/۳ میلیون تومان، کمترین هزینه را در این سال داشته‌اند.

همچنین استان البرز با ۱۱۵ میلیون تومان بیشترین و استان سیستان و بلوچستان با ۲۵/۷ میلیون تومان، کمترین متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی را در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده است.

متوسط هزینه کل خالص سالانه یک خانوار شهری بیش از ۹۲/۵ میلیون تومان بوده که نسبت به رقم مشابه در سال قبل ۴۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. از هزینه کل سالانه خانوار شهری ۲۴/۶ میلیون تومان با سهم ۲۷ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۶۷/۸ میلیون تومان با سهم ۷۳ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است.

تأمین درآمد خانوارهای شهری ۳۲/۶ درصد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۱۶/۵ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۵۰/۹ درصد از محل درآمدهای متفرقه خانوار تأمین شده است.

همچنین متوسط هزینه کل خالص سالانه یک خانوار شهری بیش از ۹۲/۵ میلیون تومان بوده که نسبت به رقم مشابه در سال قبل ۴۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. از هزینه کل سالانه خانوار شهری ۲۴/۶ میلیون تومان با سهم ۲۷ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۶۷/۸ میلیون تومان با سهم ۷۳ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است. در بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم مربوط به هزینه گوشت با سهم ۲۱ درصد و در بین هزینه‌های غیرخوراکی بیشترین سهم با ۴۹ درصد مربوط به هزینه مسکن، سوخت و روشنایی بوده است.

ضریب جینی و سهم هزینه سرانه هر دهک در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ کل کشور (دهک وزنی)							
شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
ضریب جینی	۰/۳۹۰۰	۰/۳۹۸۱	۰/۴۰۹۳	۰/۳۹۹۲	۰/۴۰۰۶	۰/۳۹۳۸	۰/۳۸۳۱
سهم دهک اول	۲/۳۷	۲/۲۹	۲/۲۵	۲/۳۱	۲/۲۵	۲/۲۶	۲/۳۹
سهم دهک دوم	۳/۷۶	۳/۶۲	۳/۵۶	۳/۶۴	۳/۵۹	۳/۶۲	۳/۷۸
سهم دهک سوم	۴/۷۷	۴/۶۴	۴/۵۴	۴/۶۴	۴/۶۰	۴/۶۷	۴/۸۱
سهم دهک چهارم	۵/۷۷	۵/۶۳	۵/۵۱	۵/۶۴	۵/۶۰	۵/۶۸	۵/۸۳
سهم دهک پنجم	۶/۸۴	۶/۷۶	۶/۵۳	۶/۷۴	۶/۷۳	۶/۸۱	۶/۹۴
سهم دهک ششم	۸/۰۹	۸/۰۳	۷/۷۸	۷/۸۸	۸/۰۰	۸/۱۶	۸/۲۵
سهم دهک هفتم	۹/۷۲	۹/۶۷	۹/۴۵	۹/۶۰	۹/۶۹	۹/۸۴	۹/۹۰
سهم دهک هشتم	۱۲/۰۱	۱۲/۰۵	۱۱/۹۰	۱۱/۹۵	۱۲/۱۰	۱۲/۲۶	۱۲/۲۶
سهم دهک نهم	۱۵/۸۲	۱۶/۰۳	۱۶/۰۱	۱۵/۸۰	۱۶/۰۴	۱۶/۲۹	۱۶/۱۲
سهم دهک دهم	۳۰/۸۶	۳۱/۲۷	۳۲/۲۹	۳۱/۶۹	۳۱/۴۰	۳۰/۴۱	۲۹/۷۲